

1. Yleistä omistajaohjauksesta

Näkemyksemme on, että hyvin hoidettu yritys on sellainen, joka noudattaa kansainvälisiä sitoumuksia ja sääntöjä, jotka liittyvät ihmisoikeuksiin, työoikeuksiin, ympäristönäkökohtiin ja korruption torjuntaan. Omistajaohjauksen periaatteiden tärkeimmät lähtökodit ovat vastuullisuus, läpinäkyvyys ja hyvän hallintotavan edistäminen. Periaatteet koskevat ensisijaisesti pörssilistattuja osakesijoituksia ja soveltuvin osin muita sijoituksia. Tavoitteenamme on tukea yhtiötä menestymään ja saavuttamaan tavoitteensa. Tällä haluamme turvata ja parantaa asiakkaiden pitkän aikavälin sijoitustuottoa.

1.1 Omistajaohjauksen periaatteiden asema osana WIP:n sijoitusfilosofiaa

WIP:n omaisuudenhoito perustuu pitkäjänteiseen sijoittamiseen. Sijoitusfilosofiamme ydin on yhtiöiden perusteellinen analysointi ja tunteminen sekä sijoittamisen vastuullisuus. Aktiivinen omistajuus ja omistajaohjaus tukevat WIP:n pitkän aikavälin sijoitustavoitteiden toteutumista. Tärkeimmät aktiivisen omistajuuden toimintatavat ovat tapaamiset yhtiön johdon kanssa, yhtiökokouksiin osallistuminen sekä yhtiöihin vaikuttaminen yhdessä muiden sijoittajien kanssa.

Ylläpitämällä vuoropuhelua sijoituskohteeksi valittujen yritysten kanssa voimme vaikuttaa positiivisesti yrityksen pyrkimyksiin parantaa toimintansa vastuullisuutta. Vuoropuheluun voidaan osallistua myös yhdessä muiden sijoittajien kanssa. Vastuullisuuden toteutuksesta linjataan tarkemmin kotisivuillamme www.wip.fi.

1.2 Pörssiyhtiöiden toiminnan seuraaminen

Yhtiöiden valinnassa teemme perustavanlaatuista "bottom-up" -analyysiä, jossa arvioimme yhtiön laatua ja arvonluontipotentiaalia. Tärkeitä arviointitekijöitä ovat yhtiön markkina-asema, markkinoiden kasvu, johto ja hallinnointi, tuloshistoria, taseen laatu sekä sosiaaliset ja ympäristötekijät. Olemme vuosien varrella havainneet, että vain vastuullisesti toimivat yhtiöt menestyvät pitkällä tähtäyksellä.

WIP kerää tietonsa mm yhtiöiden omista tulos- ja yhteiskuntavastuuraporteista, yhtiöiden järjestämistä sijoittajatapaamisista ja salkunhoitajien käytössä olevista analyysitietokannoista. Tärkeimpänä tietolähteenämme ovat säännölliset tapaamiset yhtiöiden johdon kanssa. Tapaamisissa keskustellaan yhtiön menestykselle oleellisista asioista kuten yhtiön strategisista tavoitteista, tulevaisuuden mahdollisuuksista ja haasteista sekä vastuullisuudesta.

1.3 WIP:n vuoropuhelu pörssiyhtiön, sen muiden osakkeenomistajien ja sidosryhmien kanssa

Yllä kuvattujen yhtiö- ja sijoittajatapaamisten lisäksi WIP on tarvittaessa (asiakkaiden omistuksien merkittävydestä riippuen) yhteydessä pörssiyhtiön johtoon ja hallitukseen yhtiökokouksen toimivaltaan liittyvissä asioissa. Näin toimimme etenkin, jos vastustamme yhtiökokouksen esityslistalla olevaa ehdotusta. Pyrimme keskustelemaan asiasta ja varmistamaan, että yhtiö on tietoinen perusteista niissä tapauksissa, joissa WIP ei kannata hallituksen esitystä. Tilanteen mukaan WIP voi käyttää asiasta puheenvuoron yhtiökokouksessa tai pyytää asiasta äänestystä. WIP voi myös osallistua osakkeenomistajien yhteisiin vaikuttamishankkeisiin kehittääkseen tai muuttaakseen yhtiön toimintaa.

2. Osallistuminen yhtiökokouksiin

Yhtiökokouksiin osallistuminen on yksi WIP:n aktiivisen omistajuuden ja yrityksiin vaikuttamisen keinoja. WIP osallistuu yhtiökokouksiin niiden omaisuudenhoitoasiakkaidensa nimissä, jotka ovat valtuuttaneet WIP:n äänestämään heidän puolestaan omistajaohjausperiaatteiden mukaisesti. WIP voi myös osallistua rahastoyhtiön valtuuttamana sellaisten yhtiöiden yhtiökokouksiin, joissa WIP:n hoitamilla rahastoilla on omistuksia. Äänestyspolitiikkaa noudatetaan sekä suomalaisissa että ulkomaisissa sijoituksissa.

2.1 Yhtiökokoukset Suomessa

WIP:n äänestyspolitiikassa noudatetaan Arvopaperimarkkinayhdistyksen laatiman Hallinnointikoodin suosituksia (<https://cgfinland.fi/hallinnointikoodit/>).

2.2 Yhtiökokoukset Suomen ulkopuolella

WIP:n äänestyspolitiikka perustuu kansainvälisesti hyväksytyihin hyvän hallintotavan parhaisiin käytäntöihin, kuten OECD:n ja Internationaal Corporate Governance Networkin antamiin suosituksiin. Lisäksi noudatamme kansallista lainsäädäntöä ja sääntelyä sekä otamme huomioon paikalliset markkinastandardit ja hallinnointikoodit.

3. Äänestyspolitiikka yhtiökokouksissa

Alla käsitellään tärkeimmät ja yleisimmät asiat, joista voidaan äänestää yhtiökokouksissa.

3.1 Operatiiviset asiat

Yhtiöjärjestyksen muuttaminen. Äänestämme yleensä yhtiöjärjestyksen muutoksia vastaan kaikissa sellaisissa tapauksissa, joissa osakkeenomistajien oikeudet voisivat heikentyä.

Tilintarkastajat. Tilintarkastajien säännöllinen käyttäminen muihin, kun tilintarkastuspalveluihin (esim. tilintarkastuspalkkioita kalliimmat verotukseen liittyvä palvelut), voivat herättää epäilyksiä tilintarkastajan riippumattomuudesta. Tästä syystä äänestämme tilintarkastajille esitettäviä palkkioita tai tilintarkastajan uudelleen valintaa vastaan, jos muut kuin tilintarkastuspalkkiot ovat kohtuuttomasti tilintarkastuspalkkioita suuremmat useana vuotena eikä tälle anneta asianmukaista selitystä. Tilintarkastuksesta on järjestettävä kilpailutus vähintään kerran kymmenessä vuodessa ja suosittelemme, että samaa ulkoista tilintarkastusyhteisöä käytettäisiin enintään kymmenen vuotta.

Osingonjako. Äänestämme osingonjakoehdotusta vastaan, jos maksua voidaan pitää kohtuuttomana yhtiön taloudellinen tilanne huomioiden.

Tilinpäätöksen hyväksyminen. Äänestämme yhtiön tilinpäätöksen hyväksymisen puolesta, jos se on julkaistu oikea-aikaisesti ja jos siihen on liitetty huomautuksia sisältämätön tilintarkastuskertomus.

3.2 Yhtiön pääomarakenne

Osakeantivaltuutukset. Äänestämme tapauskohtaisesti osakeantivaltuutusehdotuksista arvioitumme annin osakemäärää lisäävän vaikutuksen. Osakeantivaltuutus, joka ei sisällä suunnattua antia ja joka on enintään 20 prosenttia yhtiön osakepääomasta, voidaan lähtökohtaisesti hyväksyä.

Osakkeiden takaisinostot. Äänestämme yleensä puolesta, jos yhtiö esittää takaisinoston kohteeksi enintään 10 prosenttia liikkeelle lasketuista osakkeista. Hallituksen esitystä vastaan äänestäminen voi perustua esimerkiksi paikalliseen markkinasääntelyyn.

Etuosakkeet. Voimme äänestää sellaisten etuosakkeiden liikkeellelaskua vastaan, joihin liittyy ylimääräisiä osinkoja, koska tämä voi vaarantaa yhdenvertaisuuden eri omistajaryhmien välillä ja vaikuttaa kielteisesti jo olemassa olevien osakesarjojen osinkotuottoihin.

Osakkeiden äänivalta. Ääni per osake -periaatteen noudattaminen on olennaisen tärkeää. Äänestämme lähtökohtaisesti sellaisia ehdotuksia vastaan, joissa vähemmistöomistajien vaikutusmahdollisuudet äänestämisen kautta voisivat heikentyä.

3.3 Yhtiön hallitus

Hallituksen jäsenten lukumäärän ja hallituksen kokoonpanon on mahdollistettava hallituksen tehtävien tehokas hoitaminen. Hallituksen jäseneksi valittavalla on oltava tehtävään edellyttämä pätevyys ja mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen. Tehokkaassa ja monimuotoisessa hallituksessa on molempien sukupuolten edustajia sekä iältään, taustoiltaan, rooleiltaan ja kokemukseltaan erilaisia henkilöitä. Hallituksen valiokunnat ovat tärkeitä yhtiön hallituksen ajan tasalla pysymisen ja yhtiön tehokkaan valvonnan kannalta.

Vastuuvapaus. Äänestämme yleensä hallituksen vastuuvapauden puolesta. WIP on yhteydessä yhtiöön etukäteen ja äänestää vastaan vain, jos sillä on luotettavaa tietoa merkittävistä ja olennaisista huolenaiheista, jotka liittyvät siihen, ettei hallitus ole täyttänyt velvollisuuksiaan.

Hallituksen ja valiokuntien riippumattomuus. Suositamme riippumattomien jäsenten enemmistöä sekä hallituksessa että sen nimeämässä valiokunnissa. Jos näin ei ole, WIP äänestää ei-riippumattoman hallituksen jäsenen valintaa vastaan. Toivomme lisäksi, että ainakin kaksi hallituksen riippumattomista jäsenistä on riippumattomia myös merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen jäsenen toimikauden pituus. Äänestämme tapauskohtaisesti ehdotuksia vastaan, joissa on kyse sellaisten hallituksen jäsenten uudelleenalinnasta, jotka ovat hoitaneet toimea laissa tai yhtiöjärjestyksessä säädettyä tai paikallisessa hallinnointikoodissa suositeltua toimiaikaa pidempään. Tästä voidaan poiketa esimerkiksi, jos on ehdottoman välttämätöntä muodostaa toimiva hallitus, joka ei muuten olisi asianmukaisen tasapainoinen.

Useassa hallituksessa toimiminen. Hallituksen jäsenellä on oltava riittävästi aikaa hoitaa luottamustehtäväänsä. Siksi äänestäminen sellaisten hallituksen jäsenten valintaa vastaan, joka toimii kohtuuttoman monen muun yhtiön hallituksessa, on aiheellista. Useassa hallituksessa toimimista koskevat vaatimukset ja parhaat käytännöt määrittellään usein paikallisessa lainsäädännössä tai hallinnointikoodissa, ja siksi osakkeenomistajien tulisi saada tieto jäsenten ja jäsen ehdokkaiden hallituspaikkojen määrästä.

Osallistumisaktiiviteetti. Yhtiön tulisi raportoida yksittäisten hallituksen jäsenten osallistumisaktiiviteetti. Yhtiön tulisi myös esittää olennaiset perustelut, jos hallituksen jäsenen osallistumisaste hallituksen ja valiokunnan kokouksissa on ollut alle 75 prosenttia. Jos hallituksen jäsenellä on paljon hallituksen ulkopuolisia vastuita, kertoo osallistumisaktiiviteetti selkeästi jäsenen mahdollisuudesta osallistua hallituksen tehtävien hoitamiseen.

Hallituksen puheenjohtajan ja yhtiön toimitusjohtaja eriyttäminen. Äänestämme pääsääntöisesti hallituksen puheenjohtajan ja yhtiön toimitusjohtajan roolien yhdistämistä vastaan. Mielestämme toimitusjohtajaa ei yleensä pitäisi valita hallitukseen.

Hallituksen reagointi osakkeenomistajien aloitteisiin. Äänestämme asiaankuuluvan yksittäisen hallituksen tai valiokunnan jäsenen uudelleenalintaa vastaan, jos hallitus ei ole ryhtynyt toimenpiteisiin sellaisen osakkeenomistajan aloitteen perusteella, joka on saanut osakkeenomistajien enemmistön tuen edellisessä yhtiökokouksessa.

Hallituksen valiokunnat. Valiokuntien jäsenillä on oltava valiokunnan tehtävien edellyttämä asiantuntemus ja kokemus. Palkitsemis- ja nimitysvaliokunnan jäsenistä enemmistön on oltava yhtiöstä riippumattomia. Toimitusjohtaja tai yhtiön muuhun johtoon kuuluva henkilö ei saa olla palkitsemis- tai nimitysvaliokunnan jäsen.

3.4 Palkitseminen

WIP kannattaa yhtiön johdon palkitsemisjärjestelmiä, joiden avulla voidaan yhdenmukaistaa omistajien ja yhtiön johdon tavoitteita. Yhtiön ulkopuolisen hallituksen jäsenen palkitseminen on järjestettävä erillisenä toimivan johdon palkitsemisesta

Omistajaohjauksen periaatteet

Palkkion tulisi perustua asianmukaiseen suoriutumiseen (pay-for-performance) ja korostaa pitkän aikavälin omistaja-arvon luomista. Heikoista suoriutumisesta (pay-for-failure) palkitseminen on aina syy äänestää vastaan. Jos yhtiön liiketoimintaan kohdistuu vakavia ja todistettuja ristiriitoja, on sen rajoitettava tulospalkkoja kyseisen vuoden ajalta osoittaakseen, että tilanne on otettu huomioon. Jos näin ei tapahdu, WIP äänestää ehdotusta vastaan.

Yhtiöiden tulisi ylläpitää riippumatonta ja tehokasta palkitsemisvaliokuntaa, joka auttaa välttymään järjestelyitä, joissa henkilö palkitaan heikosta suoriutumisesta.

WIP:n vähimmäisvaatimukset. WIP on määrittänyt joukon vähimmäisvaatimuksia, jotka koskevat hyvää suoritusperusteista palkitsemista. WIP äänestää sellaisia palkitsemisjärjestelmiä vastaan, jotka sisältävät

- Tulospalkkausjärjestelmiä, joiden osalta ei ole julkaistu suorituskriteerejä
- Pitkän aikavälin tulospalkkausjärjestelmiä, joiden tarkastelujakso on alle 3 vuotta
- Tulospalkkiomahdollisuuksia ilman määriteltyä ylärajaa
- Järjestelmiä, joiden osalta palkitsemisvaliokunnalla tai hallituksella on paljon harkintavaltaa
- Kertaluonteisia harkinnanvaraisia maksuja johtajille ilmoittamatta selkeää perustetta ja/tai suorituskriteerejä, esim. nimittämiseen tai työntekijöiden sitouttamiseen liittyvien palkkioiden yhteydessä
- Ehdotuksia, joiden tavoitteena on vahvistaa kultaisia kädenpuristuksia, erityisesti kun takaisinperintään liittyviä periaatteita ei ole julkistettu
- Ehdotuksia peruspalkan korottamiseksi yli inflaatiovauhdin ilman olennaisia perusteluita
-

Irtisanomiskorvaus. WIP äänestää yleensä vastaan irtisanomiskorvausta tai korvausta yrityskauppatilanteessa (change-of-control), jossa korvauksen määrä on yli 100 % peruspalkasta tai joka on paikallista markkinakäytäntöä korkeampi.

Tulospalkkion suhde kiinteään vuosipalkkaan. Jos yhtiö kuuluu eurooppalaisen vakavaraisuusdirektiivin (CRD IV) piiriin, osakkeenomistajien äänestys suurimmasta mahdollisesta tulospalkkion suhteesta kiinteään vuosipalkkaan on yhtiötä sitova. WIP äänestää tulospalkkion 100 prosentin enimmäisrajan puolesta ja vastustaa ehdotuksia yli 100 prosenttia vuosipalkasta ylittävistä tulospalkoista.

Toimivan johdon osakeomistukset. Kannustamme, että yritysjohto saa osan kokonaispalkkiostaan yrityksen osakkeina. Emme kuitenkaan hyväksy yhtiölainojen käyttämistä osakkeiden hankintaan yhtiön johdolle.

3.5 Muut asiat

Yrityskaupat ja yhteensulautuminen. Äänestämme tapauskohtaisesti yrityskaupoista ja yhteensulautumisista. Ehdotuksen rahoitusta ja strategiaa koskevat perustelut käydään läpi yhtiötä seuraavan salkunhoitajan kanssa. Myös vähemmistöomistajien oikeuksien turvaaminen, mahdolliset eturistiriidat ja hyvän hallintotavan periaatteiden toteutuminen transaktion jälkeen otetaan huomioon.

Yrityskaupan estomekanismit. Äänestämme yleensä yrityskaupan estomekanismeja vastaan erityisesti silloin, jos osakkeenomistajien oikeudet ja mahdollisuus yrityskauppaan tai yhteensulautumiseen voisivat vaarantua.

Lähipiiriliiketoimi. Kiinnitämme erityistä huomiota lähipiiri kauppoihin ja otamme aina huomioon liiketoimen perusteen.

3.6 Osakkeenomistajien aloitteet

Monissa maissa osakkeenomistajille annetaan mahdollisuus lisätä asioita yhtiökokouksen esityslistalle.

Yhteiskunnalliseen ja ympäristövastuuseen sekä hyvään hallintotapaan liittyvät ehdotukset. WIP:n vastuullisen sijoittamisen fokusalueet ovat kestävä kehitys ja ilmastonmuutos. Yhtiöihin liittyviä tärkeitä teemoja ovat mm työ- ja ihmisoikeudet, terveys, ilmastonmuutos ja ympäristö. Kiinnitämme erityistä huomiota näihin teemoihin liittyviin yksittäisten osakkeenomistajien ehdotuksiin.

Vähimmäisvaatimukset. WIP äänestää yleensä vastaan tapauksissa, joissa osakkeenomistajan ehdotusta voidaan pitää liian ohjaavana, kohtuuttoman työläänä (esim. liian lyhyet määräajat) tai mahdottomana toteuttaa ottaen huomioon yhtiön päivittäisen liiketoiminnan luonteen.

Kestävä kehitys tulostittarina. Äänestämme mielellämme sellaisten ehdotusten puolesta, joilla sisällytetään kestävä kehitys tulostittariksi ylemmän johdon palkitsemisjärjestelmiin.

Poliittiset lahjoitukset. Tiedonantovelvollisuuden ja läpinäkyvyyden parantamiseksi WIP äänestää puolesta tapauksissa, joissa osakkeenomistajan ehdotuksen tavoitteena on lisätä yhtiön tiedonantoa poliittisista tuista.